

08.02.2023. Apaļo kokmateriālu kvalitātes standarta aktualizācijas darba grupa

Sanāksme Nr. 47

Mieti

Sanāksmes dalībnieki:

Ziedonis Miklašēvičs, AS "Latvijas valsts meži"

Gints Vīksna, AS "Latvijas valsts meži"

Gvido Cīrulis, SIA "Īveja"

Edgars Kristapsons, SIA "Kurzemes ceļinieks un būvnieks"

Jānis Kažemaks, SIA "Strix"

Vilnis Saulajs, SIA "Vilsa"

SIA "VMF LATVIA":

Gatis Juhņēvičs

SIA "Latvijas Kokmateriālu uzmērīšanas un uzskaites vadība":

Jānis Magaznieks, Sintija Krastiņa

Sanāksmes vieta:

MS Teams platforma

Sanāksmes vadītājs:

Jānis Magaznieks

Darba kārtība:

J. Magaznieks informē, ka sanāksmes mērķis ir pārrunāt *mietu* kvalitātes prasības. Informē par ieceri pārnest kvalitātes prasības uz nacionālo standartu. Šobrīd ir LVS 80 standarts, kuru vēlamies atjaunināt un atstāt to kā rekomendējošu standartu. Atrast labāko iespējamo praksi un sarakstīt to, ko mēs protam un saprotam, un salikt standartā un to arī nopublicēt, lai ir uz ko atsaukties. Vienojoties ar abām *Biedrībām*, iecere ir katrai sortimentu grupai veidot atsevišķu standartu.

J. Magaznieks informē, ka G. Juhņēvičs prezentēs ideju kā varētu nonākt pie metodikas kā vērtēt harvesteru padevējveltnīša iespaidumus un no G. Cīruļa ir pieteikti jautājumi par darba virpošanas cilindru. Kā arī informē, ka iepriekšējā sanāksmē dalībnieki atbalstīja koksnes vainai *Mehāniskie bojājumi – harvestera padevējveltnīša iespaidumi* maksimāli pieļaujamo robežvērtību noteikt - visā sortimenta garumā pieļauj iespaidumus līdz 8 mm dziļumā koksnes sānu virsmā.

J. Magaznieks aicina izteikt viedokli par metodiku harvesteru padevējveltni mērīšanai un darba cilindra/darba virpošanas cilindra jautājumus, vai ir vēl, ko sanāksmes dalībnieki vēlētos ierosināt/pārrunāt.

G. Cīrulis informē, ka ir joprojām aktuāls jautājums par darba virpošanas cilindru. Kas ir virpošanas cilindr un kas ir tādu nedefinējis?

V. Saulajs komentē, ka aktuāli ir harvesteru iespiedumi baļķī un vēlas diskutēt, vai 8 mm ir normāli? Uzskata, ka 8 mm ir stipri par daudz.

G. Cīrulis piekrīt, ka 8 mm ir par daudz.

Sanāksmes dalībnieki diskutē par harvestera padevējveltnīša iespiedumu dziļumu.

J. Magaznieks aicina G. Juhņēviču prezentēt *metodiku mehānisko bojājumu – harvestera padevējveltnīša iespiedumu vērtēšanai*.

G. Juhņēvičs prezentē. Harvestera izciļņa vizuālā novērtēšana, salīdzinot ar dziļuma pārbaudi metodikas testa paraugiem – attēla izlase ar testa paraugiem pirms un pēc frēzēšanas. Komentē, ka izmantoja frēzi, attiecīgi iestatīja augstumu 8 mm, atrada savu testa paraugu, tajā vietā, kur ir iespiedumi, veica izfrēzēšanu 2-3 cm diametrā un tad izfrēzētajā pamatnē skatījās, vai tas iespiedums turpinās. Tā būtu vizuāla novērtēšana, šiem izciļņiem, gan izciļņa lielumam, gan augstumam un arī dziļumam. Caur iepriekš parādīto metodiku, tiks izveidota attēlu izlase, vadoties no šī izciļņa, varam noteikt, vai tas ir vai nav dziļāks par noteikto lielumu.

G. Cīrulis komentē, ka tas, ko darījis G. Juhņēvičs ir ļoti labi, bet harvesteru robi abās pusēs nav vienādi iespiesti, bieži vien pie apstrādes, kad tiek iegūts cilindrs, tad vienā pusē robi ir un otrā pusē nav. Ja vērtē vienpusēji, tad nekādi tos nevar novērtēt. Ja ir novērtēta tā puse, kur iespiedums ir mazāks. Šie robi ir novirzīti no centra, vienā pusē ir iespiesti vairāk, otrā pusē mazāk. Tur, kur ir strādāts ar attiecīgo tehniku, tur viss ir kārtībā. Nepieciešams strādāt pie harvesteriem, jo viss ir regulējams un izdarāms.

V. Saulajs piekrīt, novērtēt 5 mm vai 8 mm dziļš vizuāli nav iespējams. Īpaši ziemā un vasarā novērtējums atšķiras, ziemā koks ir sasalis un tie iespiedumi ir mazāki, bet pavasarī, kad koks atdzīvojas un paliek mīkstāks, tad tie iespiedumi daudz vienkāršāk ir iespiežami. Tikai pie virpošanas var redzēt īsto situāciju.

G. Cīrulis komentē, ka agrāk bija 5 mm un ļoti labi darbojās, 8 mm ir atsevišķi gadījumi, to var sakārtot. Pievēršas otram lielumam - šķirošanas precizitāte. Jānodrošina mm precizitāte šķirošanā, kur runa par zaudējumiem, vai šie nav lielāki zaudējumi, kad katrai pagalei līdz 8 mm ir jānofrēzē un jāpārdod skaidās.

J. Kažemaks piebilst, ka ir arī cita problēma, ja ir jāvirpo 50 mm diametrs, tad pie 8 mm iespiedumiem, produkts lietojams no 7 cm. Līdz ar to pati produktu grupa sevi izslēdz. Tai būtu jā sākas no 7 vai 7 ar pusi.

J. Magaznieks izsaka ideju, vai nebūtu lietderīgi šos iespiedumu dziļumus nodalīt atkarībā no mietu caurmēra? Jautājums pircējiem, vai tā robeža ir skaidri redzama? Vai metodiski spētu aprakstīt visu cauru gadu ar fotoattēliem vai kā citādi?

G. Cīrulis komentē, ka novērtēt var tikai un vienīgi klātienē.

Z. Miklašēvičs komentē, pateicoties tam, ka ražojam mietus, mums ir puslīdz sakārtots padevējveltnu tehniskais stāvoklis, hidraulisko sistēmu regulējumi, atzarošanas nažu

asinājumu leņķi atbilst tehniskajā dokumentācijā norādītajiem. Praktiski varam regulēt tikai hidraulisko sistēmu darbību.

Sanāksmes dalībnieki diskutē par harvesteru padevējveltnīša iespaidumu dziļuma mērīšanu.

G. Juhnēvičs ierosina harvesteru iespaidumus iekļaut *nemainīgā brāķa* procentā.

G. Cīrulis atbalsta to kā risinājumu.

G. Juhnēvičs komentē, ka *nemainīgo brāķi* iegūst no kontrollsaiņiem. Ja mēs tos mēram, tad to novērtējam klātienē, tad to novērtē, ir kods, kuru izmanto tālāk aprēķinā.

Sanāksmes dalībnieki diskutē par *nemainīgā brāķa* procentu.

J. Magaznieks jautā par pieļaujamajām caurmēru redukcijām. Vai nepastāv kādas redukciju iespējas?

G. Juhņēvičs atbild, ka grupveidu mērīšanā netiek nekas reducēts.

G. Cīrulis komentē, ja mietu kravai ir veikta caurmēru redukcija, kas attiecas uz harvesteru iespaidumiem, tad apjomu kritums kravā būtu par 20%.

J. Magaznieks komentē, ka *nemainīgais brāķis* ir attiecības starp *pircējiem* un *pārdevējiem*, būtu nepieciešams rast risinājumu, kas der abām pusēm.

G. Cīrulis komentē, ka vēlmais būtu atgriezties kā strādāja sākotnēji pie 5 mm iespaiduma, kas bija darba cilindra robežās. Ja pieļaujamais dziļums būtu 5 mm, tas liktu arī *pārdevējiem* pievērst uzmanību un sagatavot koksni.

Sanāksmes dalībnieki diskutē par harvesteru padevējveltnīša iespaidumu kontrolmērījumiem un vērtējumu.

G. Vīksna apstiprina, ka šis produkts ir jāgatavo tāds, kāds ir derīgs un jāatrod risinājums abām pusēm, lai būtu izdevīgi. Jāsaprot, kā to novērtēt, bet šobrīd izskatās, ka visoptimālāk ir iet *nemainīgā brāķa* virzienā. Tad būtu mērījumi, varētu redzēt, ko tas nozīmē un iesaka sākt veikt mērījumus, jo šobrīd šāda statistika nav.

J. Magaznieks jautā, cik ilgs periods nepieciešams, lai noteiktu?

G. Juhņēvičs komentē, ka šobrīd par periodu ir grūti spriest, bet tiem vajadzētu būt vismaz 50 saiņiem.

Sanāksmes dalībnieki diskutē par periodu un *nemainīgā brāķa* novērtējuma veikšanu.

J. Magaznieks komentē, ka piedāvājums ir tāds, ja *VMF Latvia* ir gatavs uzņemties caur *nemainīgā brāķa* principu vismaz divarpus mēnešu laikā ievākt kopu, kuru varētu noprezentēt un pēc šīs kopas ievākšanas arī metodika tiktu precizēta kā to vislabāk izdarīt, tad varētu saprast, vai tā informācija ir pietiekoša. Maijā tiktu ieplānota sanāksme,

kurā tiktu prezentēta ievāktā informācija un tad varētu pieņemt lēmumu par 5 mm vai 8 mm pieļaujamo iespaidumu dziļumu un saprast, ko iekļaut kvalitātes prasībās.

G. Juhnēvičs komentē, ka varētu marķēt to sortimentu, kas ir virs 5 mm ar vienu krāsu, kas ir virs 8 mm ar citu krāsu.

J. Kažemaks komentē, ka ar kaut ko ir jāsāk.

J. Magaznieks komentē, ka plānojam sanāksmi uz maiju. Skatāties, vai strādā, vai nē.

V. Saulajs piekrīt un komentē, ka pēc fakta būtu reāla pārbaude.

G. Cīrulis piekrīt un komentē, ka būs dati, būs skaidrība.

J. Magaznieks noslēdz sanāksmi.

Lēmumi:

1. VMF LATVIA turpmākos divus mēnešus, mietu kontrolsaiņiem veic harvestera veltņu iespaidumu mērīšanu ar mērķi noteikt sortimentu procentuālo apjomu grupā virs 5 mm un virs 8 mm;
2. Harvestera padevējveltnīša iespaidumus virs 5 mm/ virs 8 mm marķēt ar atšķirīgu krāsu;
3. Savācoties vismaz 10 krāsotu sortimentu pārstrādes vietā, sadarbībā ar VMF LATVIA veikt virpošanu, uzmērot mieta caurmēru pirms un pēc, kā arī veikt fotofiksāciju pirms un pēc virpošanas. Nodot analīzes rezultātu darba grupai izvērtēšanai;
4. Nākamo sanāksmi plānot maijā.

Protokolēja:

S. Krastiņa